

A MAGYAR VENDÉGLŐS ÉS KÁVÉSIPIR, A BORGZASDÁSÁG ÉS AZ IDEGENFORGALOM ERDEKEIT KÉPVISELŐ SZAKLAP.

A BUDAPESTI KOCSMÁROKOK IPARTARSULATÁNAK.

A SZABADKAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉHÁZTULAJDONOSOK ÉS KOCSMÁROKOK EGYLETE, — AZ ARADI PINCÉR SEGÉLYZŐ ÉS ELHELYEZŐ EGYLET
HIVATALOS LAPJA.

Előfizetési díj: Egész évre 12 korona.
Félévre 6 korona.

Szerkesztő és laptulajdonos:
Flór Győző.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 13. sz.

Néhány szakértői vélemény.

FROHNER'S HOTEL IMPERIAL, Wien.

A Kristályasztali vizet vendégeink kellemes íze miatt kedvelik.

RÜHLING igazgató.

Restaurant CARL HILLER, Berlin N.W.
Unter den Linden 62—63.

A Kristályforrás ásványvizet vendégeimnél igen kedvelt és szállítmányaik mindig a legjobb állapotban érkeznek meg.

LOUIS ADLON tulajdonos.

The SAVOY HOTEL, London.

A Kristályforrás ásványvizet kitűnően talalom úgy tisztán magában, mint borral vegyítve.

HENRY PRÜGER
vezérigazgató.

The SPLENDID HOTEL Ostende.

A Kristályforrás ásványviz a legkitűnőbb és vendégeinknek legkedveltebb asztali vize, melynek hírneve túlhaladta az összes eddig ismert vizekét Ostendében.

CHARLES VÁSÁRHELYI igazgató.

0. cs. és Apostoli kir. Felsőegy UDVARI GAZDASÁGI hivatala, Wien.

A Kristályforrás igen kellemes ízű és dűtő itálnak találtatt.

FRANZ von WORLITZKY
cs. és kir. udvari gazdasági igazgató.

Hivatalos vélemények.

Budapest székesfőváros vegyészeti és tápszervizsgáló intézete

a Kristályforrás ásványvizet *tiszta*, bomlási anyagoktól egészen mentes és chemiai szempontból *egészségesnek* minősítette.

Dr. Rigler Gusztáv, a kolozsvári egyetem egészségtan tanára, az 1902. XII. magyar balneológiai kongresszuson a forgalomban levő különféle ásványvizeknek *bakteriológiai* szempontból történt vizsgálatáról tartott előadásában *legújabbnak* a Kristályforrás ásványvizét jelentette ki.

A magyar kir. tud. egyetem vegytani intézete a Kristályforrást *nagy mélységből* fakadó, *állandó összetételű, igen tiszta*, calcium- és magnesium hydrocarbonatos ásványviznek minősítette.

TARTALOM.

Rövidtűnőkhöz.

Oktatás főintétek számára.

Borrendelés.

Hivatalos rész.

Spektralanálisis.

Egyletek, szövetezetek. —

A Veszprém-megyei vendégl. ipartársulat... A kávéházok túltengése ellen. Rendkívüli közgyűlés. Iróházvezető választása.

Mi van a tapotasi Lössner céggel.

Különféle közlemények.
A közö. konglia. Kérelmek. Hymen lírok. A háztér játek és a kaszinók. A kenyér gyár. Lőhöz vendéglők. Híres kocsmárosok. (Alapsán kocsmáros.)

A tohaji medicina. Egy főpincér halála. A vástros szövetség. Elítelt borhámisító. A kolera. A szőlők főújítása. Nevemagyarosítás. Herkulatúrától. Egy új találmány. Újság elemelés. Kimerülték. Elonyos bírálat. A spórt. Az enyves kezd kávéfőző legény. Olcsó tisztítás. Gyászrovát.

A magyarországi pincér-egyletek tagjaihoz.

Vízet az örognek. (K G)

Üzleti híreink (Helyváltozások.)

Hétől-hetre. Hazugság nem kollegiális kifejezés.

Szerkesztői üzenetek.

Nyitlér.

Üzenetek vétele és eladása.

Hírletések.

A magy. kir. belügyminiszter 1906. március 6-án kelt 22862. számú határozatából: „A Kristályforrás közegészségügyi szempontból *mint élvezetiviz kitűnő* és rendkívül értékes.

A Országos Közegészségügyi Tanács a Kristályforrást *helyes és tisztán* való kezelésre folytán a külföldön való versenyzésére más ásványvizekkel *hivatottnak* minősítette.

Nincs többé szalbor!

Nincs többé töröttbor!

Fogadás, vendéglős és főpincér szakértáim figyelmét tölthivom az általam föltalált és szabadalmat nyert borszűrőre, melyet

KRISTÁLY-SZÜRŐ

néven hoztam forgalomba. A több vendégös által kipróbált és használatba vett Kristály-szűrő nem csak könnyű kezelési módjánál, de annál fogva is nélkülözhetetlen, mert a hegyrehozatalnak vélt tört, ceetes és a legzavarosabb bort is kristály-tiszttá teszi. A Kristály-szűrő zománczott vasból készült és így tisztán tartása gondos alig igényel. A modern bortermelésnél sehol sem hiányozható Kristály-szűrő, 100—150 liter munkaképességgel 40 korona. Megrendelhető a föltaláló: HERCZOG SÁNDOR (Délvadásuti) pályaudvari vendéglősnél, Csáktornya, és képviselőjénél: Polgár M. Budapest, VII., Wesselényi-utca 17. II. 1. Az utánvét mellett küldött Kristály-szűrőzhöz kezelési utasítás mellékelteik! Az ország minden részéből érkezett elismerő levelek közül van szerencsém az alantiaikat közölni.

Kaposvár, 1906. szept. 30-án. Tek. Herceg Sándor urnak Csáktornya. Az Ön által föltalált szabadalmazott borszűrőt egyesületünk több tagja kipróbálta és azt a szó szoros értelmében minden tekintetben megfelelőnek találta. — Munkaképessége várakozáson felül, a leszűrűt folyadék kristály tiszta, sem izéből, sem erejéből nem veszít, miért is egyesületünk Önnek ezen elismerő levelet küldi. Somogyvármegyei Vendéglősök és Kocsmárosok egyesülete nevében, teljes tiszszellettel Mayer Berci s. k. jegyző. Grünwald Mór s. k. elnök P. H.

Nyilatkozat. Herceg Sándor eskörtornyai déli ivasuti vendéglős által föltalált és szabadalmazott „Borszűrő” kipróbálásán jelen voltunk és azt a célunk teljesen megfelelőnek és célszerűnek találtuk. Megjegyezzük, hogy a szűrő kezelése lehető leg egyszerűbb, a leszűrűt bor kristály tiszta, izéből, erejéből nem veszít és 15 percnyi működés alatt 10—12 liter bor szűrődött le. Csáktornya, 1907. február 17. Petrics Ignác s. k. Csáktornya nagyközöség bírája. Autoncovics József és Neubauer Mátyás vendéglősök.

T. étlapíró és vendéglős uraknak.

Legmelegebben ajánlom a legjobbakat elismert és ezek időt és munkát megspóroló „Borkörkép”-féle

Hektográf-lapok

a minden színben levő táblázat. A nélkülözhetetlen hektográf-lap mindkét oldalán többé használatos. A nagy eredetű 100—200 példányú készletet a 3—4 nap múlva ismét használható. Hektográf-tekercsek minden nagy-ágyan rendelhető

BERKOVITS KÁROLY Sokszorosított-készülékek, Hektográf-raktárában Budapest, VII., Sip-utca 11. Árjegyzék ingyen.

Hirdetések

felvételnek a Fogadó kiadóhivatalában VIII., Rákóczi-út 13. sz.

Szálloda átadás.

Élénk forgalmu nagy város nagy-szállodája, jutányos feltételek mellett átadó. Cím: a kiadóhivatalban. 1—4.

Dr. Kossuthány Tamás egyet. tanár, az országos chemiai intézet vezetője az orvosok részéről is ajánlott üdítő és szomjcsillapító **Csillaghegyi forrásvizet**

minden káros anyagtól ment természetes ásványviznek minősítette. — mely szenszával teltetitek. —

FORRÁS: CSILLAGHEGY.
Központi iroda és raktár:
Budapest, III., Bécsi-út 94.
Telefon 78—79.
Videkre bérmentes szállítás. • Kapható mindenütt!

Kávéházi és vendéglői berendezést, alpacca és chinaezüst árut vesz a elad
BRAUN GYULA
BUDAPEST, SIP-U. 14.

TELEFON 64—21.
Photo-email, fényképnagyító és olaj arcképfestészeti műterem
BRUST BELA Budapest.
VII. Erzsébet-körút 23.
Saját gyártmányú különlegesanyagok reklám cikkekben. Több kiállításon díszoklevéllel kitüntetve.

ÜZLET VÉTEL ÉS ELADÁSI VÁLLALAT

Szeged, Bokor-utca 15. szám.

A ki megfelelő szállodát, vendéglőt, kávéházat vagy kocsmát — az ország bármely részén — venni vagy eladni akar, forduljon — az e szakban legbiztosabb értesültséggel működő első alföldi —

Üzlet vétel és eladási vállalathoz
Szeged, Bokor-utca 15. szám.

SKULTÉTY LAJOS üzlet vétel és eladási vállalat tulajdonos.

A KI

Budapesten bérházat, villát, vendéglőt házzal együtt, vagy vidéki fürdőket, pensiókat venni akar, sziveskedjék iródámhoz fordulni.
Korok nagy vidéki gőzfürdő berbe. — Bővebben **UVVÁRY ALADÁR** iródájában, Budapest, II., Kapas-utca 12. — Előzetes költség ninos.

DR-DŐCZI:

IPARISKÁTE
PRAKTIKUS TUDJÁNYOK
"HINCSEHÁZÁ"

MEGJELENIK ÉVENKÉNT
MÁRACSONYOR.
400 OLDALAS ÚJ SZON
"NÖTÉSÜ-NÖNYÜ"

ÁRÁK M. ELŐFIZETÉS NEMZK

MINDEN HÖNYVED
BOLTEREK KAPHATÓ

Szerencsés összetételű és a felhasználott borok gondos megválogatása eredményezi általában elismert kitünő minőségét.

Kapható minden elsőrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben.

ORSZÁGOS
VENDEGLŐS SZAKKÖZLÖNY

FOGADÓ

ORSZÁGOS
PINCÉR SZAKKÖZLÖNY

A MAGYAR VENDEGLŐS- ÉS KÁVÉVIPAR, A BORGAZDASÁG ÉS AZ IDEGENFORGALOM ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ SZAKLAP

A BUDAPESTI KOCSMÁROKOK IPARTANULATÁNAK,

A SZABADKAI SZÁJ. DÁSOK, VENDEGLŐSÖK, KÁVÉHÉSZTÁJAJONOSOK ÉS KOCSMÁROKOK EGYLETE, — AZ ARADI PINCÉR SEGÉLYTŰZ- ÉS ELMELYEZŐ EGYLET
HIVATALOS LAPJA.Előfizetés: Egy évre 12 kor. Félévre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.Szerkesztő és lap tulajdonos:
Flór Győző.Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 13. sz.

Előfizetőinkhez. Hátrulékos előfizetőinket kérjük, hogy tartozásukat sziveskedjenek kiegyenlíteni, nehogy a lapkijelzésben zavar álljon be. — Akiknek előfizetésük a mai számmal lejárt, az előfizetés megújítása céljából utalványt mellékelünk. — Lapunk előfizetése egy évre 12 és 1/2 évre 6 korona.

Felnőttek oktatása . . .

— A letagadók emlékkönyvébe. —
I.

Nem akarunk a pedagógusok mestersebbe beleavatkozni, de megis, miután a vendéglős-kocsmáros szakmáról van szó, kénytelen-kelletlen felnőttek oktatására kell vállalkoznunk. Mert a ki a fehéret feketének nézi, a ki a tényekkel szemben a tagadás könnyű mezébe burkolódik, a ki mástól a cselekvés jogát és szabadságát bizonyos fölényű pöffeszkedéssel és üres puffogtatással, frazzissal s szofizmával elvitatni próbálja, — arra bizony nagyon ráfér az oktatás. És mi vállalkozunk erre a szerepre, mely ugyan halálatlan lehet, mert a *megrendelésre* gondolkodó és cselekvő embereket, a kik tehát nem a saját agyukkal gondolkodnak és nem a saját akaratukból cselekednek, nagyon nehéz jószándéku oktatással saját talpukra állítani.

Minden cselekedetünkben ked, hogy az elfogultatlanság, a jóhiszeműség vezessen bennünket. Ez a polgári életben a tisztességnek egyik alapfeltétele.

A Szabadkán tartott országos vendéglős-kocsmáros kongresszus óta ugyanis két és fél hónap folyt le, de azért bizonyos oldalon ezen meglehetősen hosszú idő alatt sem tudtak a meglepetéstől felocsudni. Mert hiába, meglepetést okozott, hogy a vendéglősök, kocsmárosok, szakítva az ósdi bálványimádással, ki *mertek* lépni az ország közvéleménye elé és bizonyos fennálló bajok szanaszántát kérni a kormánytól. Tehát ne értsük félre a dolgot. Az bántja ugyanis ezeket a köröket, hogy *náluk nekül*, az ő becses véleményük kikérése és nagybecsű engedélyük nélkül mertek vendéglősök, kocsmárosok gondolkodni és — uram bocsá! — cselekedni is!

Azok a bizonyos körök a vendéglősök, kocsmárosok minden szabad mozgásában olyasféle *szabadalom-bitorláso* látnak, amit üldözni szeretnének. De mert nem férhetnek hozzájuk, t. i. azokhoz, kik őket egyszerűen mellőzve, dolgoznak és szervezkednek közérdekü céljuk elérése, hát a nyelvüket öltöztetik rájuk és olyan neveltséges, de egyszersmind rosszindulatú magaviseletet tanusítanak velük szemben, mintha igazán ellenséggel állnának szemben.

Ezek a körök abban a nagyzási hőbortban szenvednek, hogy egyesegyedül és kizárólag ők vannak jogosítva a szakirányú mozgalmak kezésére és élve azon példázóval: "Kinek az Isten hivatalát ad, annak ész is ad hozzá", abban a tudatban élnek, hogy erre a kizárólagos vezérszerepre elég eszük is van. A többi — az semmi! Szerintük a többinek erre sem joga, sem esze nincsen. Hát ezen bizony csak nevetni lehet, mert nem más, mint kétségbeesett vergődés. Féltik az eddigi hatalmukat és domináló szerepüket.

És ezek a körök ott székelnek Gundelék táborában: ott sütkéreznek és állnak rendelkezésre. Cselekednek saját meggyőződésük ellen, csak azért, mert így parancsolják nekik. És hogy ezeket a parancsokat nem *ingyen* hajthatják végre, az nem szenvedhet kétségget. Náluk áll az elv: aki fizet, az parancsol!

Ezeknek a köröknek vannak ügynökeik, kik szóval és írással védik a régi, korhadt váromokat. Kigyót-békat kiabálnak azokra a szakferfiakra, kik elég önértetek arra, hogy ne vezettessék magukat járszalagon és ne elégedjenek meg azzal a látványossággal, amit a megrendelt dícsőites és terszerű (de nem stilszerű) felmagasztalás lépten-nyomon nyújt.

A Szabadkán tartott kongresszus közibéjük csapott, mint a villám a derült égből. És mivel a tények letagadásával nem igen vihették szeméjükat a dülöre, hát arra törekszenek, hogy celtalannak, hiúságnak, csodának, bukásnak és tudja a manó még mi mindennek nem, tüntessenek fel. Olyan a szerepük, mint a bolond kakasé, mely azt hiszi, hogy azért virrad, mert ő kukorékol.

Ámde, hogy ez a bolondériájuk előbbre viszi-e a vendéglős, kocsmáros ipar érdekeit, azzal ők nem törődnek. Ők nem a hivatásukat teljesítik, hanem egy kasztnak az érdekeit védik, elég neveltségesen ugyan, de azért mégis védik saját önértüket és meggyőződésük rovására.

De ez a szereplésük nem használt, nem változtat semmit magán azon a tényen, hogy az ország vendéglősei és kocsmárosai megindultak, egyesülnek, és szövetkeznek arra a jogos törekvésre, hogy ügyeiket rendezzék, helyzetüket javítsák és ennek a szakiparnak régi jóhírnevét, tekintélyét és haladását kivívják. És tovább fognak haladni a megkezdett uton és tovább nem fognak törődni a most már kétségtelenül megismert ellenség nyelvtöltögetésével és fogvacogtatásával.

Nagy különbség van a tárgyilagossá és jóindulatú bírálat és azoknak az uraknak a szereplése közt. De hiszen már nincs messze az idő, melyben a vendéglősök-kocsmárosok teljesen fognak leszámolni ezekkel a tagadókkal és a tények elferdítőivel. Ez az idő nagyon közeleg, mert már teljesen megismerték őket.

Borellenőrzés.

Mint hírlík, a budapesti borvizsgáló-bizottság nagy munkára határozta el magát. Elhatározta ugyanis, hogy *kötelességet* fogja teljesíteni. Hát bizony ez nagy dolog!

A borvizsgáló vagy ellenőrző-bizottság olyan tényező, amely nagyon szépen hangzik — a papíron. Megválasztják, kiküldik, erről minden egyes tagját értesítik, ezek tudomásul veszik a megbízatást, örülnek a bizalomnak és azután elfelejtik, hogy tulajdonképpen milyen megbízatást nyertek.

Most azonban arról beszélünk, hogy ez a tisztelt bizottság munkához fogott és jár vizsgálni. Hát ez nagyon is a rendjén volna. Az italtól tisztán kezelő italmérőnek nemcsak, hogy *nem* kelemetlen a borvizsgálat, hanem éppen az ő szempontjából itélve, nagyon is kívánatos, hogy ez a vizsgáló a legszigorúbban éjtessen meg.

Mert mi más tehát lehetővé a kimérésben levő boroknak akkora árkülönbségét, mint a bor sokszorosi

tása? Miféle bor lehet az, amit pl. a pálinkamérésekre ojtott bor- és sörmérők 46—50 fillérért mérnek? Az italt tisztán kezelő vendéglős és kocsmáros ezekkel az érthetetlen bor-árakkal nem versenyezhet. Tétlenül kénytelen nézni, hogy az ilyen pálinkás-kocsma olcsó árainál fogva mekkora forgalmat csinál; *nagyobbat* mint ő. És ebben a tekintetben nincs más védelem, nincs más mód a rendtartásra, mint a *sűrű és szigorú* borvizsgálat.

Sok érdeke, gazdasági és erkölcsi, szól amellett, hogy a borvizsgálat gyakran és szigorú körültekintéssel ejtessék meg.

Nem akarunk mi a borenellenőrzőbizottságnak tanácsokat osztogatni, hanem csupán közérdekből, kötelességének teljesítésére felhívni. Figyelmébe ajánljuk a bizottságnak a *Grünteldek, Elekek* stb. pálinkagyárosok borméréseit *elsősorban*. Továbbá a szatócsook, fűszerek és csemege-üzletek palackborait, végül pedig a borkereskedők pincéit.

Egy bizottságot elégtelennek tartunk a vizsgálat megejtésére, mert az állandóan nem lehet működésben, tehát szükséges, hogy több bizottság alakittassék.

Megnehezíti a cél elérését az is, hogy a vegyvizsgálati eljárás egyrészt rémséges lassú és másrészt, hogy ehhez más, *díjtízetés nélkül* nem férhet hozzá. Hogy ez az apparátus lassan halad, azt bizonyítja a legutóbb megbeszélte Bernstein Izidor, budapesti kocsmárosnak az esete, ki addig, míg a hamisítást megállapították és a rendelkezésre hagyott, de hamisítottnak talált bort elkobozták, abból mintegy 400 kor. értékű kimért. Hogy a hosszú idő alatt mennyit hamisított és mért ki olyan borból, amit az eljáró bizottság a vizsgálat megejtésénél *még* nem talált ott, arról ugyan ki adhatja számot?

Ezt az eljárást tehát sürgősen módosítani és célzerűvé kellene tenni, ha a borenellenőrzést továbbra is fikciónak nem akarják tartani.

A tessék-lássék eljárás nem fogja a helyzetet javítani, és nem fogja a hamisításokat felderíteni, de legkevésbé fogja a leleplezett hamisítottakat az az enyhe bírságolás megjavítani, amivel az eljáró hatóságok őket sújtják. Elrettentő példát eddig alig statuáltak. Azt a csekély bírságot százsztóra halaszták már ki előzőleg, mielőtt rajtavesztettek. Hiszen Engélék addig milliókat szereztek! és hány ilyen kisebb kaliberű Engel, hány Bernstein-féle italmérő van csak itt a fővárosban.

A tisztességes italmérő-iparosok érdekében *komolyabb* és szigorubb eljárást kell követelni.

Szaporsításk a vizsgáló-bizottságokat, helyezzék azokat permanenciába, tegyék lehetővé legalább az érdekelteket tisztes-

séges italmérőknek, hogy díjtanuln nyerjenek vegyvizsgálatot az általuk beküldött borokról és a vegyvizsgálati állományok szaporításával gyorsítsák az eljárást. A rajtakapott hamisított büntetések ne csak nagy pénzbírsággal, hanem feltétlenül és pénzzel meg nem váltóval elzárassal.

Csak ilyen módon lehet a visszaéléseket ha nem is egészen megszüntetni, de legalább egy minimumra redukálni. Ezt a követelményt igen sok és becsületes érdeke, de maga az állam érdeke is többszörösen indokolta teszi.

A Budapesti Kocsmárosok Ipartársulata hivatalos közleményei.

As ipartársulat hivatalos helyisége: VIII., Rákóczi-ut 13, II. sz. sz. a. van.

Hivatalos órák: minden hétfőn, szerdán és pénteken délután 3—6 óráig.

Jogitanácsot ad az ipartársulat minden tagjának a társulat ügyésze: Dr. Waigand József, lakik IX. ker., Üllői-ut 5. — A jogitanácsadás a tagokra nézve díjmentes.

Az ipartársulat mindenmennyi hivatalos közleménye ezental kizárólag a „Fogadó” útján közöltek. Ungyancsak a *pénztári társas összejövetelek* sorrendje is ebben a rovatban hozatnak a társulati tagok tudomására.

Az ipartársulat e hó 13-án tartott választmányi ülést. Jelen voltak: Janura Károly elnök, Spitzer István alnök; továbbá: Fehér Sándor, Noficzér Károly, Nagy Ignác, Bors Antal, Braun Béla, Viczók Pál, Schmauder József, Jankó Ferenc, Tompa Lukács, Gömbös Lajos, Bischof Pál, Blumensetter Kálmán, Kerekes Pál, Fluderovits István, Kossa János és Bayer János. Távollmaradását igazolta: Schitter Vince és Sági József. — *A napirend során* köszönettel tudomásul vétetett a csanavéri Törley József pezsgőgyáros 1000 kor. alapítványa, mely a közölt feltételek mellett elfogadtatván, takarékpénztárba helyeztetett. — *A főkapitány értesítése*, hogy a társulat előterjesztése folytán a vendéglök nyitása idejére nézve a rendőrszemeteket kellően kioktatták, tudomásul vétetett. — *Örvendétes tudomásul* szolgált, hogy újabban 78 *rendes és két partoló* tag lépett be a társulath. — (A belépett tagok névjegyzékét a Fogadó legközelebbi számában közöljük.) *A pénztári jelentés* tudomásul vétetett, épügy özv. *Weiler* Józsefnél köszönete, a ferje elhunytá fölött a társulat részéről hozzá intézett részvénytudatkozatért. — Egyéb apróbb ügy elintézésé után az ülés fél 6 órakor véget ért.

Pénteki összejövetelek.

A legközelebbi társas összejövetelek, (uzsonnák) sorrendje: — November

15-én Kossa János vendéglőjében, VI., Király-utca 100. — November 22-én: Mayer István vendéglőjében, IX., Drégely-utca 5. — November 29-én: Miskey Lajos vendéglőjében, V., Vacsi-ut 36., Ferdinánd hiddal szemben (volt Monzspárt-féle vendéglő). — December 6-án: Tompa Lukács vendéglőjében, IX., Vendel-utca 11. December 13-án: Diósy Pál vendéglőjében, IX., Remete-utca 30. — December 20-án: Gömbös Lajos vendéglőjében IV., Városház-utca 10.

SZAKOKTATÁSUNK.

(Befejező közlemény.)

Kormányunk egész iparpolitikájának a perspektívája azt mutatja, hogy általi közérdekből is, de különösen társadalmi és iparpolitikai szempontból, mintegy elengedhetetlen szükségesség nyomul előtérbe az iparosostály elméleti és gyakorlati kiképzése. Az iparosnak kereskedelmi tudást is kell elsajátítani. A két tudásnak karöltve kell járni egymással, mind a kettőnek az iparosban egyesülnie kell. Ez pedig nem más, mint a hazai fejlődésnek alapépitménye.

Es ennek a tudatnak át kell mennie a mi szakiparunk képviselőinek a veréire. Meg kell vele barátkozniok és arra módot keresni és teremteni.

Erre a célra kiváló szerepet visznek a *pincériskolák*. Ezeket kell kiépíteni és fejleszteni. Nagyobb központokon, hol a tanulást és szakképzést méltányolni tudják és akarják, hol a szakmánk ifjuságát nem tartják vissza a tanulástól, hanem ellenkezőleg erre serkentik és buzdítják, valamelyes formában állami, törvényhatósági és társadalmi támogatást is lehet kieszközölni. De mindenekeelőtt akarni kell. Tisztában kell lenni a kiképzés nagy horderejével és annak a jövő nemzedékre kitartó áldados és jétékony hatásával.

A képzéstei elérésének egyik előfeltétele tehát az elméleti és gyakorlati képzés. Ezzel tisztába kell jutnunk, és ha kellőképpen fel fogjuk, akkor annak az alapszázhozog egyesült erővel kell hozzáfogunk.

Mindent megvalósíthatunk, ha akarjuk és ha elég céltudatosak vagyunk nagyobbzabásu alkotások létesítésére.

Példát szolgáltatnak erre különösen a vidéki szakrtársaink. Így a *kolosváriak*, kik 4—5-en (fogadók, vendéglős és kávék) saját költségükön alapították és tartanak fenn pincériskolát. *A kaposvári* vendéglökök, kik nagy gondnal, de ugyanannyi szeretettel igyekeznek pincériskolájukat nemcsak fentartani, hanem egyszersmind fejleszteni is. *Szegeden* ez év nyarán, *Pécsett* a mult hónapban nyitották meg a szakiskolát. És így mindenütt a szakipari társulatok és egyesületek,

*) Lásd a „Fogadó” 17. számát.

de enélkül is (mint Kolozsvárot) néhány szaktársunk anyagi erejéből történik.

A kérdés most már az, hogy vajon akkor, mikor iparunkban a társulat még a szabad elhatározásra van bízva, hogy t. i. az válik tagjává a szaktársulatnak vagy egyesületnek, akinek éppen tetszik, lehetséges-e a társulat egyéb kiadásai mellett a társulat jövedelméből a szakiskolát fenntartani és fejleszteni? És ennek a kérdésnek a feltevésénél nem *néveges, hanem tényleges és célvezető szakiskoláragondolunk.*

A magunk részéről tehát a felvetett kérdésre *határozottan nemmel* vagyunk kénytelenek felelni és azt mondjuk, hogy a mai viszonyok közt, a szaktársulatok vagy egyesületek jövedelmi méretei szerint nem képesek arra.

De van még egy másik baj is. Az t. i., hogy a vendéglősök és kávéosk nagy száma *határozottan* visszatartja az ifjuságot az iskolatagotól, amit elég érthető módon konstatált *Walter* úr, a budapesti szakiskola dérek igazgatója. Itt tehát két bajjal állunk szemben, amit minden áron meg kellene szüntetnünk.

Első sorban arra kellene törekednünk, hogy szakiparunkban a *kényszerűsítés* vitessék keresztül. Ezáltal a szaktársulatunk anyagi viszonyai tetemesen javulnak és képesek lesznek áldozatokat hozni. Anyagi eszközök nélkül szakiskolát nem lehet fenntartani.

Ennek a kényszernek a kimondásával kötelezni kell a szaktársulatokat szakiskolák felállítására és ezeket az iskolákat, úgy mint ez az iparban általában megvan, *kötelezővé kell tenni.* Ezáltal az érjük el, hogy bírság nélkül senki sem tarthatja vissza ifju alkalmazottját, tanoncát az iskolától.

De ezzel még nincs kimerítve az akció. Ki kell eszközölni azt is, hogy a törvényhatóságok és az állam is támogassák a mi szakiskoláinkat is, épügy, amint fenntartják a többi tanonciskolákat. És ha nem kívánjuk, hogy a törvényhatóságok és az állam a többi tanonciskola mellett a mi szakiskoláinkat is maguk tartásá fenn, abból még *nem az következik*, hogy a mi szakiskoláinkat ne támogassák megfelelő módon.

A kormány iparpolitikájának programjában benne van a tanoncoktatás fejlesztése is. Szavánál kell fogni és vele megértetni, hogy a mi szakmánk, ha minden egyébéről el is tekintünk, legalább is annyira fontos az államra nézve, mint akarmelyik más szakma, tehát az állam jótékony támogatását ebben a tekintetben nemcsak kérjük, hanem egyenesen *rá vagyunk utalva.*

Szaképpzett, művelt és intelligens fogadó-, vendéglős- és kávé-üzemelőket kívánunk nevelni. És az ennek

az előfeltételei teljesítve lesznek, akkor lehet még csak szó az észszerű tananyagról.

Áddig csak művelődésünkön.

—cs.

EGYLETEK, SZÖVETKEZETEK.

A veszprémei vendéglős-ipartársulat és a 6-ki rk-közvetítésének, mint legutóbb jeleztük, az ipartársulati sörraktár felállítására volt a főtagyára. A raktárra nézve két sörgyár küldött ajánlatot: a „*Kőbányai Polgári-sörfőzde*” és az „*Első m. részv. sörfőzde*”. Mint röviden ottani a-tudósítónk értesít bennünket, még nem történt biztos megállapodás arra, hogy a sörraktárt melyik gyár állítja föl, de valószínűleg a *Kőbányai Polgári-val* kötnék üzletet, mint a mely ma nemcsak a hazai, de mondhatni a külföldi sörgyárak közt is a legjobb minőségű sört gyártja és szolgáltatja — Ezt egyébként, a vendéglős- és fogyasztó közönséget kizsákmányoló sörgyári kartell-szövetséget leginkább létesítő „*Első magyar részvény*” illetve a Dreher-Haggenmacherokkal szemben, mi is figyelmébe ajánljuk, veszprémi és veszprémvármegyei vendéglős szaktársainknak.

A *kávéházak tultengése* ellen. A Budapesti kávé-ipartársulatot a mindegyre szaporodó és az egymás háttára nyíló kávéházak arra indították, hogy a fővárosok kényvenylen fordult, melyben az iparügyi bizottságot arra kérte, hogy a létező kávéházak érdekét védjék meg azzal, hogy az új engedélyeknél a helyi viszonyokat vegyék figyelembe. A bizottság a kérelmet teljesítésre a tanács elé terjesztette.

Rendkívüli közgyűlés. — *Jegyzőkönyv.* Felvetétt az aradi pincérszervező és elhelyező együletének f. é. október hó 22-iki rendkívüli közgyűlésén.

Horváth Lajos elnök megnyitja az ülést, a mult jegyzőkönyv főlóvalását elrendeli és annak hitelesítésére *Hutyan* Kálmán, *Bach* Vilmos és *Celoth* Vince tagokat kéri fel. Elnök ezután napirend előtt felolvassa: *Schuch* Ferenc t. elnöknek egy korábbi levelét, melyben köszönetét fejezi ki belehelyezett bizalomért, és igéri hogy az egyület tőle telhetőleg támogatni fogja, hogy a vendéglősök és pincérek közötti jó viszony állandó maradjon. Elnök ezután főlóvalva ugyancsak t. elnöknek egy több érkeztet levelet, melyben az utóbb ért támadások és nagy elfoglaltsága következtében a t. elnökségre való lemondását bejelenti. A közgyűlés egyhangulag elhatározta, hogy *Schuch* Ferenc tiszteletbeli elnök ur lemondását nem fogadja el, hanem *Vermes* Márton, *Nyerges* Ferenc, *Bach* Vilmos, *Brenner* János, *Schorman* István, *Gombási* Sándor

és *Schwarz* Vilmos személyében bizottságot küld ki, hogy a t. elnököt a lemondás visszavonására bírja. — Következett a r-tárgyrosorozat.

Elnök jelenti, hogy miután több együleti tiszti állás üresedett meg, ezek közt a pénztárnoki állás is, a közgyűlés gondoskodik az állások betöltéséről. Megválasztottak: *Schwartz* Ferenc pénztáros, *Vermes* Márton ellenőr és *Brenner* Jenő, *Celoth* Vince, *Gombási* Sándor, *Daróci* Miklós és *Hetelyi* István választott tagoknak.

Elnök ezután jelentést tett az irodavezető állásról, amelyre pályázatot adtak be: *Längsfeld* Zsigmond és *Huszka* József. Ennek folytán elnök titkos szavazást rendel el, melynek idejére a közgyűlést fölfüggeszti. Megválasztott *Huszka* József 12 szavazattal *Längsfeld* Zs. 4 szavazata ellenében.

Elnök ezután jelentést tesz a vendéglős- és kávéipartársulat elhelyező irodája ellen indított, hatósági vizsgálatról, amelyben megállapított, hogy az iroda magasabb díjakat szedett be. A közgyűlés elhatározta, hogy az elhelyező iroda jogának bevonása miatt a tanácshoz, illetve a belügyminiszeriumhoz kérvényvel fordul.

Elnök ezután jelentette, hogy a hatóság és a 15-én váratlanul az egyület megvizsgálta és azt rendben találta. Jelentette továbbá, hogy az aradmegyei kórházi igazgatóság értesítette az együletet, hogy az együleti kórházi alapítványokat a betegsegélyzőkezeli. Elnök indítványra a közgyűlés bizottságot küldött ki.

Elnök jelenti továbbá, hogy *Schwartz* Vilmos és társai indítványt adtak be, melyben az együletből való kizárást kéri *Demeter* Jánosnak, aki fejlejtést tett az egyület elnöke és vezetősége ellen, mely fejlejtésnek alaptalan-ságát azonban az e hó 15-én este 7 órakor megtartott váratlan hatósági vizsgálat fényesen beigazolta.

A közgyűlés egyhangulag elfogadta az indítványt, melyről a hazai egyesületeket is értesíteni határozta el.

Elnök miután még a tagsági díjjaknak rendetlenül való fizetéséről emlékeztet meg, az esetleges indítványra hívja fel jelenlevőket, majd köszönetet mondott a hatósági kiküldöttnek és az ülést berekesztette.

Irodavezető választás. A Nagyvadai pincér-egylet elhelyezőirodája vezetésére *Katz* Jakabot választották meg. A választást azonban, némi a választásnál történt szabálytalanság miatt megfellebezték.

Mi van a tapolcai Lessner céggel.

4500 kl. cukor. — Mi lesz az ittellet? Az ügynök még nincsenvege: de folytatása van.

Eljött a szüret, de el is mult már; az ujból is kiforrott és nagyrészt a vendéglősök-kocsmárosok is bevásá-

rották a szükséges fogyasztásukat, de a tapolcai borhamisítási ügynek — még mindig nincs vége. Mi van az ügygel, mi lesz az ítélettel? — kérjük mi is és kérdik mások is. De semmi hír, semmi megnyugtató. Ami pedig a magyar borgazdaság érdekében, jóhírvenek szempontjából nagyon kívánatos, nagyon szükséges volna.

A tapolcai Lessner M. fia cég ügyével legutóbb egy angusztusi számunkban, a földmivelési miniszteriumnak a szüretelés alkalmából kibocsátott rendeletével kapcsolatban foglalkoztunk. Megemlékezett ugyan erről a „Fogadó” közleménye fölhasználásával, Zalavármegyének tekintélyes és elterjedt lapja, a „Magyar Paizs” is. Most a „Budapesti Hétfői Hírlap” *Szomaházi István*nak, a neves írónak lapja foglalkozik Lässerrel és pedig egy hosszabb közleményben. A „B. H. S.”-nak ez a cikke azonban nemcsak a rémlással kapcsolatos huzódó borhamisítási perrel tesz említést, hanem újabb esetet is jelent be. Ez újabb eset szerint a tapolcai Lässernek pin-céjében most se megy rendben a munka: cukroznak. Más szóval az ügynek még most sincsen vége; de folytatása van. Mi egyelőre nem mondunk semmit; beszéljen Szomaházi lapjának a cikke, melyet egész terjedelmében itt közlünk:

A Balaton partvidékének jóformán életérdeke a bortermelés. Ezren és ezren élnek abból, amit az áldott szőlővenyige ad; mert a balatonmenti bor nem marad otthon a vesprémi és a zalai kolónkban, hanem minden évben vándoruttra kél a külföldre, ahonét nehéz, nagy pénzek jönnek ide érte cserébe, a magyar földre. A balatoni bor a legértékesebb exportcikkünk egyike, s egész vidékek látják dus hasznát annak a kitünő hírnék, a melyet a magyar bor a számszédos országokban szerzett magának.

Bizonyára fontos érdeke az egész ország termelő népének, hogy borunknak ez a jó hírneve megmaradjon, s hogy ne akadjon lelkiismeretlen ember, aki ezt a nehezen szerzett renomé veszélyezteti. A törvény szigorúan sújtja azokat, akiket borhamisításon kapnak; s az feltétlenül helyes és szükséges dolog, mert csak így lehet megtartanunk azt a pozíciókat, melyet bortermelésünkkel a külső országokban is elérnünk sikerült.

A törvény szigorúan bánik a borhamisítókkal, de hogy a §§-ok sok esetben csak az elmeletet szolgálják, arra szomorú bizonyítást szolgáltat a híres Engel-féle eset, mely tudvalegőleg nagy hüboval kezdődött, hogy végül — kinek a hibájából, ne kuttassuk — elvélvélssel végződött. Ehhez az Engel-féle esethez most egészen hasonló játszódik le a zalamegyei Tapolcán, ahol — mint lapunknak írják — valóságos megütözéssel beszélnek egy odaváló

borkereskedő-cég fölöttébb különös üzelméről.

A tapolcai Lessner-céget, írja a Budapesti Hétfői Hírlap egyik olvasója, hosszú idővel ezeltört borhamisításon érte a kiküldött miniszteri biztos, s a hatóság a cég tagjait tekintélyes pénzbírságra és egyenkint tiznapj elzárásra ítélte. Ennek már sok hónapja elmúlt, de az ítélet máig se hajtották végre. Miért nem? Ezt senkise tudja. A tapolcaiak már arról beszélnek, hogy itt is meg fog ismétlődni az Engel-eset, s az ítélet végrehajtását végre is meg fogja akadályozni a szegény borpanceolók egyetlen mentőhorgonya: az elvélvél.

Hogy az a lassuság, melylyel a pört befejezi, mennyire veszedelmes, annak élénk bizonyossága a Lessner-cég ez időszertini viselkedése. A cég egyik főnöke állítgat vidaman mondogatja az ismerőseinek, hogy ő senkitől se fél, mert a miniszterektől kezdve az utolsó irnokig mindenki az ő pártján van. Sőt nemcsak beszél, hanem cselekszik is, olyan módon cselekszik, hogy a hatóság ismét kénytelen volt ellene megindítani a vizsgálatot. Lessnernek ugyanis az idén 4500 kiló cukrot hoztattak különböző áruevek alatt. Minek kellett nekik a cukor, mikor az idei termés abszolúte nem szorult a cukorra? A tapolcaiak tisztában vannak vele, hogy mire kellett, a kereskedők kérték is Lessner, hogy hagyjon fel manipulációival, melyekkel csak nekik árt, de a figyelmeztetésre a cégfőnök gorbomba visszautasítással felelt. Ugyanily hangon felelt egy borkereskedőnek, aki hallotta, amint Lessner a káznánházból, ahol a cukrot oldják, kikiáltott az egyik napszámásra, hogy huzza a vizet a kutból az egyik kádba. Mikor a kereskedő megjegyeztett, Lessner Samu gorbombán így szólt:

— Maguk szamarak, nem értik az üzletet!

A vizsgálat most ismét folyik Lessnerék ellen, de hogy milisz az eredménye, az természetesen kétséges. Annyi bizonyos, hogy a híres cég nem igen fél, ami érthető is, hiszen minek félne az új büntetéstől, mikor még a régít se kellett letörlesztenie? A derék emberek nyugodtan bonyolítják le tovább is kisdéd üzleteiket, s fittyt hánynak azoknak, akik a magyar bor jó hírnevét feltik. Az ilyen frázisok őket nem érdeklik, mert jelszavuk ez: business is business, vagyis: az üzlet nem vezérik, hanem üzlet.

KÜLÖNFELE KÖZLEMÉNYEK.

Kérelem. T. előfizetőinket kiknek az előfizetés céljára a „Fogadó” má számával utalványt vagy levélbeli megkeresést küldtünk, kérjük, hogy az esedékes előfizetési díjat sziveskedjenek *postafordultával* beküldeni, mert a lapnak is kötelessége annak.

Barátainkat és ismerőseinket kérjük,

hogy a „Fogadó”-t körükben terjesztieni sziveskedjenek. A „Fogadó” kiadóhiv.

Hymen hírek. — Weisz Simon, ukki vasuti vendéglos dec. 4-én tartja esküvőjét *Weiner Szidi* kisasszonnyal Takácsiban (Veszprém m.) Ismerős szaktársait ezton hivja meg az ünnepélyre.

A hazárdjáték és a kaszinók. Ahol a játékszenvalóság *dübben* nyilvánult meg, a főkapitány két könyve szerint, a kaszinókra most egy kicsit ráette a kezét a belügyminiszter és pedig olyképen, hogy azt a kaszinót, mely az első figyelmeztetés után a hazárdjátékot nem szünteti be — *fóloslatja*. A belügyminiszter ezen erélyes intézkedésre az indította, hogy egyes körökét és kaszinókat nem a közzükség céljából, hanem a tagok játékszenvedélyének kikacsza céljából alakították.

Lóhus-vendéglok. Ha már lóhusmészárszék van, mért ne legyen lóhus-vendéglo is, gondolták a bölcsék a fővárosnál. Es elhatározták, hogy a IX., és X kerületben 4—5 lóhus-vendéglo állítanak föl, melyeket azonban, ha a közönség fölkarolja a lóhus evést, megfelelő számban fognak szaporítani. Mi azt hisszük, hogy a lóhus vendéglokból még az a 4—5 is sok lesz.

A Terna, az idegen, a népszerűletlen nevű, a szarmellemű Terna fölöszi; most karmalóják föl. Szóval a „Terna” — megszünik.

Híres kocsmárosok. (Az *alispán-kocsmáros*.) Hogy a kocsmárosság nem utolsó, sőt első a tekintélyes foglalkozások sorában, azt ennek a pályának eredete bizonyítja. Az első kocsmáros ugyanis, egy hitelesnek elismert régi monda szerint, maga szent Péter volt, de e nevezetes férfiú első követői is mind tekintélyes családokból származtak. Ha a régi irások közt kutatunk, a későbbi idő folyamán még tekintélyesebb kocsmárosokkal találkoznak. Így *Asperus* fogadós és vendéglos, a római nagybiradalomnak egyik vitézlo alkirálya, mig ennek *Lindus* nevű fővezére, ki az afrikai vadakat legelőzör vitte a keresztvizre, a vendéglos-mesterség terén szintén ismert, tekintélyes férfiak voltak. De találkozatunk ily nagyobb rangu kocsmáros egyénekkel a közelmúltban, a közvetlen közelben is. *Kincses Kolozsvárnak* gr. *Bánffy* és egy másik erdélyi városnak is grófi fogadós, még soknak élénk emlékeztetésben van. Ezek azonban valamint a többi nagyragu és fenséges elődek nemcsak afele *passzióból*, hanem a legkomolyabban fogták föl ezt a hivást, amelylyel nem a saját anyagi érdeküket, mint inkább azt a szép és igaz nemes célt akarták szolgálni, amit valójában a kocsmáros vendéglos-ság magában foglal. Már nem ez a cél vezette *Török Aladárt*, *Jászberénynek* volt hírhedt polgármesterét, ki nem rég egy kirvencafi fogadónak lett a gazdája — (oda is hagyván azt nem a leg-

kellemesebb körülmények közt) és az alsófehérmegyei alispánt, Szász Józsefet, akit többrenddel rendelni kezelték miatt a napokban függesztett föl a belügyminiszter. Szász alispán, mint a naplópok is megírták, már szolgabíró korában is több italmérő üzletet tulajdonolt, tehát kocsmáros volt, de hogy nem jó, az igazolja, hogy kocsmárossága nagyban hozzá járult a miniszteri fölfüggesztéshez.

Egy főpincér halála. Pincerségünknek megint egy derék, szorgalmas tagját ejtette el a legszomorubb enyészet: a tüdővész. A fiatalon, 26 éves korában elhunyt főpincér Kemencey Károly, a szombathelyi Szabária fogadó éttermének huzamosabb idő óta volt kedvelt főpincére, aki betegsége miatt a budakeszi Erzsébet sanatóriumba jött gyógyulást keresni, hol azonban az előre haladt betegség folytán a mult hó utolsó napján, csöndesen jobblétre szenderült. A meg lehet a szükebb hazájától, üzleti okhonától távol elhunyt főpincér halálesete, ép olyan szomoruan szép volt temetése, mely Mindenszentek napjára esett, melyen az akkor ünnepi körmenetet tartó Budakesz közég egész lakossága megjelent. Ugyancsak ott voltak az elhunyt szülői, ki testvére Zalabó, Weber Károly a szombathelyi Szabária polg. éttermének főpincére, ki Herceg Ferenc szállodás, Malassa M. kávé s. k. kártszák, sőt gyászkoszoruit hozta el Delfin Samuval; ott voltak Matsád János, (a „Fogadó”-tól) Kozma Sándor, Legáth György és Pöltzer József főpincérek szintén egy szép koszorúval, melyet Kaszás Lajos vendéglos és Kozma S. kezdeményezésére a fővárosi szaktársak készítették. A koporsónak sirbatéve előtt, a papi ima befejeztével Kozma Sándor, az elhunyt jóbarátja bucsuzató beszédet mondott, melynek elhangzásakor nemcsak a bucsuzató, de a gyászolókkal a sir körül álló sokaság is hangosan zokogott. A gyászbeszédből a következőket közöljük:

Kedves barátom! Szeretlek pályatársunk! A mi világunkban, ami bolygórendszeri életünkben nem ritka az emberek találkozásai. Egyikünk vándorol ide, a másik amoda Nekünk, pincér embereknek az egész ország egy város, és egy ország minden városa. Nem meglepő tehát, ha egyik ismerős pályatárs a másikkal ma az ország minden és részben, a többi részben találkozik. Annál meglepőbb és szomorúbb a veled való találkozás. Ére nem számítotok. Nem gondoltuk, hogy a véletlen ilyen, a legszomorubb körülmények kapcsán hozzon veled össze bennünket. De ezt nem hitted te sem, aki gyűlöletet keresni jöttél ide, szükebb hazádtól megszűsz... Szeretlek pályatársunk! Nagyon szomorú az ómerső tájtol bándunk szemföld alát, sötét koporsóban. De a te lelked ne bántsa ez. Itt vannak majdnem mind, akiket szereltél, akiket ösmertél. Itt van édes anyád, anyád és testvéred és itt vagyunk mi, 36 barátát és ómersőjét és itt van egy barátságos társ, a te jó üzleti főnököd is, a ki bíróságokban mindig szerzetelt gondolt rád... Léledd különböző létezés mindezt, bánd te érőmi mit so tudsz. Te már nem érzel semmit. A te érzéseid elcsöndesedtek, örökre elnyu-

gódtak... Nyugodj jóbarát, nyugodj szeretettel pályatárs. Isten veled!

A vásári szövetség. Egy nyugalomba vonult vasuti felügyelő ez év elején a vasuti vendégloki nyugalmat azzal zavarta, hogy „Vásári Újság” című újságot csinált, s állomásfőnöki támogatással — több helyen — előfizetésre kapacitálta őket, igérvén ezért egy országos szövetséget. Vasuti vendégloki szaktársaink persze az ígéretet mit sem adták, de bszankodtak eleget a kényszerített előfizetésen, amiről a felügyelő, az első számmal töbet se küldött nekik. Ez immár szinte feledésbe ment dolgok után, a mult hó végével egy vasuti vendégloki ismerősünk keresett föl bennünket, elmondván, hogy az okt. 27-én tartott v.-vendégloki orsz. szövetsége alakulo gyűlésére akart feljönni, de dolgai miatt elkésett és hogy — kérde — mifele egylet ez a létesilendő...? Mi elmondtuk ómersőségünknek a fenti esetet, amire az keserű gunnyal jegyezte meg: — Hja, az a vásári szövetség? — De egyebet se mondórola.

Elítelt borhamisitó. Annak idején ismertettük lapunkban Bernstein Izidor többszörös vendégloki borhamisitását és azt is, hogy fejlejtés folytán rácsapót a hatóság vizsgálat Október 25-én tárgyalta azt az ügyet és elítelte Bernstein 300 kor. bírságra, 254 kor. vizsgálati és 166 kor. szállítási költség megfízetésére valamint 329 kor. 84 fillér borértékének megfízetésére, minthogy ennyértékűt bort mért ki az utólag hamisitottnak talált, de kimérésében meghagyott borból. És amint, a ki a dolgot jól végezte. Bernstein megnyugodott az italokban. Hány gyomorbojás ember volna jogosítva kártrítést követelni? Vajjon ki tudná ezt megmondani? Vajha ez az ítélet itó példa lenne!

Szőlők felújítására és új kiültetésére. Darányi földmívelésügyi miniszterre, a szőlőveszők termelő költségei az utóbbi években emelkedtek, elrendelte, hogy az állami szőlőtelepen termelt szőlőveszőköt a régi árakon adják, vagyis az amerikai sima veszőköt 6—12, a gyökeres veszőköt 12—24 korona áron ezrenként, Sem az európai bor-, sem a csemegefajták ára nem változott és 3 — 20 korona között váltakozik. A szőlőültetvényekből gyökeresért 200 sima zoldlötésért 100, koronát kell, ezrenként fizetni. A csomagolás és a földado vasuti állomásra való szállítás az eladás árába be van számítva. A vételajánlatokat november 30-ig kell ahhoz a kerületi szőlőészeti és borászati felügyelőhöz, vincellér iskolai igazgatósághoz beadni, a melynek kerületében a fölújítandó szőlőterület van. A kik ajánlatukban külön nem határozta meg az elküldés idejét, azoknak tavasszal fogják elküldeni az ojtványokat, de külön kifejezett óhajátára a szállítás ószszel is teljesíthető.

Névvagyrosítások. — Az ungvár Korona fogadó új tulajdonosa, Lefkovicz Herman, nevet Ligeti-re megváltoztatta. — Pilskú Ferenc, a máramarosszigeti Malomkert vendégloki névét Kardos-ra magyrosította. — Hahn-Sándor, újdieki fogadó szaktársunk vezeték nevet Hajdu-ra magyrosította. — A nemcsak szivben, de névben is magyar szaktársainkat üdvözöljük.

Herkules fürdőrol. Mint lapunknak írják, itt még mindig olyan kedvező az időjárás, hogy egész nap nyári ruhában sétálnak; amiből perszeaz is következik, hogy még vendégek is szép számmal vannak. Az Otó nagy vendégloben és a Kursalon éttermeben egy-egy éthördő még szintén elég erős munkát végez. A m. hó 24—27-én Botka főispán, a két Sulkovszky herceg stb. eiokelegés részvétellel nagy medvevadászatot rendeztek, mely szepden hozott a konyhára — nem ugyan vadat, hanem: vendégeket. Az Erzsébet szállodában ahol a jó cserép kályhákban nem lehet hasznát venni, a jó idő miatt, szivesen és legtöbbször laknak. E hó 25-én lesz a Kursalon, a Ferenc-udvar és a Széchenyi berbeadásának tárgyalása: a pályázók szintén az Erzsébet lesznek elszállásolva. A jövő idényre két fogadó és egy masodrendű vendégloki lesz pályázat. A telen pedig folynak nagyban az építkezések; az indóháztol a fürdőbe vezető 5 kilométernyi utat aszfaltolni fogják, az egész fürdőt pedig vízvezetékkel (a fogadóokban már van) csatornázással stb. olyan berendezéssel látják el, ami Herkules fürdőt nemcsak a legszébb, de a legmodernebb világfürdővé is teszi.

Egy új találmány. A mi Edisonunk, a „Krisztály” borszörő föltalálója, megint egy új találmányval lepte meg a világot. Herceg Sándor, eszaktornyai vasuti vendégloki szaktársunknak ez a legújabb találmánya maga nem bennegyedű áll a kontinensen s ugyancsak hiányt pótló és nagy közönséget kelne fog megfízetni. A találmány neve „Itató készülék”, mely a vasuton, ketrecben szállított élő állatokat és leginkább baromfi, élővad, éneklőmadar, sertés és juhokat látja el mindig friss vízzel. A készülék előnye az, hogy bármilyen rázás és forgatás közben a víz nem ömlik ki a tartályból, és állandóan mindig anyai friss víz folyik a tartályba, mint a meennyit az állat előszegés s az állatot igen hosszú ideig el lehet látni friss vízzel anélkül, hogy utána kellene tölteni. Herceg szaktársunknak e fontos érdeku találmánya bizonyára és csakhamar oly nagy keresetnek fog örvedeni, mint „Krisztály borszörő”, amelynek sikerültégét egykedűly a föltalálóhoz az ország minden részéből nap-nap után érkező elismerő levelek bizonyítják.

Újság elemelés. Budapestén a büntetőjárás-bírósg B. G. gyári hivatalnokot 10 kor. pénzbírságra ítélte, mert egy belvárosi kávéházban a „Illustration”-t zsebreagyta, magyarán: ellopta. Ugyanílyen ítéletet provokált három évvel ezelőtt egy erzsébetvárosi kávé s, ami azonban, mint jelen esetből is látszik, a derék pesti vendégloki szokássá vált „újság-elemelésen” nem sokat változtatott.

Kimaradtak a mai lapunkból térszűke miatt az *Itthon és másutt* (Berlini levél) az *International des Waggon Lits*, a „Kül. közlemények” és a Hétlőrhétre” rovattól több közleményünk.

Elnökök alet.... Vendéglős-kozmáros előfőtiszt, kiknek triss teavára, jómódsága és mérsékelt aru sajtra van szűkege, figyelmüket a *Zsitvaufalusi sárgyár*-nak mai számunkban közölt hirdetésére.

A Spicli. Demeter János aradi állásnéküli pincér az ottani pincér-egylet ellen spicliszedett és végül följelentett tett a hatóságnál. A feljelentésre a hatóság a m. hó 15-én váratlanul megjelent az egyleti helyiségben, ott vizsgálatot tartott és minden rendben talált. Az egylet elnöke erre, hatóság előtti rágalmasza miatt beperelte a spicliszéd Demetert, akit — most mint e sorok küldője írja, alaposan meg fognak büntetni.

Az enyveskét kávéfőző legény. A Debreceni Bika fogadó kávéháza főpincérét *Rábay Béla*t, Király János kávéfőzőségére érzékenyen megkarosította, amennyiben palack-bor, sör, ásvány-víz és pezsgő készletét állandóan megédzsmálta. Miután pedig semmi sem tart örökké, a jogosulatlan dézsmanák is vége szakadt, mert Király kávéfőző megcsipték és átadták a rendőrségnek. Karosult szaktársunk ezután is figyelmébe ajánlja az enyves kezű alkalmazottat a kávé uraknak és főpincér társának.

Otso tisztászt. Olvasóink figyelmét föl hívjuk a mai számunkban hirdett *Berger A. padló-beeresztési vállalat*-ára, mely üzleti- és lakás helyiségek tisztántartását a legolcsóbb árak mellett intézi.

Gyászrovat. — *Stampfel* Nándor keszthelyi vendéglős szaktársunkat, súlyos csapás érte. Anyagi jósága neje, sz. Szily Johanna e hó 6-án hosszas betegeskedés után elhunyt. A legszebb korában, 29-ik évében elhunyt vendéglősnét ottani szaktársadalmunk és a közönség nagy részvétele mellett 8-án helyezett örök nyugalomra. Elhunytat bánatos ferjén kívül kis leánykaja siratja. — *Leitgöb* György ózdi vendéglős, sokáig volt miskolci főpincér szaktársunk a mult hó utolján 36-ik évében jobblétre szenderült. Temetése nov. 31-én történt igen nagy részvét mellett. Az elhunytat Szentgyörgyi Ferenc, fumeifogadós szaktársunk unokaöccsét gyászolja. — *Schwartz* Frigyes érsekújvári főpincért szomorú csapás érte édes anyja halálával, aki e hó 7-én költözött el az elők sorából. Temetése Miskolcon e hó 4-én volt nagy részvét mellett.

A magyarországi pincér egyletek tagjainak.

Most amidőn állandó napirenden vannak a pincér-mozgalom, szükséges egy kissé megállunk és gondolkodni a fölött, hogy vajon mi is idézte elő és mi indította a pincéreket ezen

mozgalom megindítására. Egy kis körültekintés után csakhamar rájövünk az indító okra, és arra a tapasztalatra, hogy nemcsak joga, de erkölcsi kötelessége is minden józan gondolkodású pincérnek a közérdek javáért folyó harcban részt venni. Csak a harcászati taktikát, de mindenekelőtt a célt és a győzelem teljes sikerén-k miképpen megoldását szükséges ismerni.

Tekintsünk csak vissza az elmúlt néhány évre. Mint ismeretes, a pincérségnek egyedül megrontója az ügynöki rendszer volt. Az ügynökök ugyanis, tisztelet a kivételnek, pióca módjára szipolyozták ki a pincéreket. Igaz és sajnos, hogy ezt az immár elviselhetetlenné vált rendszert maga a pincérség idézte elő, (hogy mint, azt talán nem kell fejtegetnem). Végre öntudatra ébredt a pincérség, belátva a helyzet tarthatatlanságát és megkezdődött országszerte a mozgalom s hogy az ügynöki rendszer lehetetlenné tétessék, megalakult a Magyar Országos Pincér-Egyesület, melyet azonban a valódi helyzetet nem ismerő vezetők elő juttattak, hogy ez a mozgalom kudarcra végződött. Jött ezután egy másik mozgalom, a nemzetközi szocialdemokrata jelszavakkal. Ez a mozgalom szintén kudarcra kell hogy végződjék, mert ez az egyéni szabadságot, valamint a vélemény szabad nyilvánítását akarta szigorú korlátok közé szorítani úgy, hogy nekünk pincéreknek ezental nem lett volna szabad meggyőződésünk, és gondolatainknak szabadon kifejezést adni.

Hát tisztelet kartársaim, az olyan programból, amely nem az egyetértést és a helyzet javítását tűzte ki céljául, mi pincérnek, nem kérhetünk; egy olyan egylet vagy szervezetből, mely rövid fenállása óta arról grózdított meg bennünket, hogy nem a békés munkálkodást és jobb megélhetést kívánja biztosítani számunkra, hanem ellenkezőleg, — állandó harcban, örökös rettegésben kell élünk: menekülünk kell, meg pedig idejekorán, mert így csak a romlás és pusztulás várhat reánk. Nekünk egészen más mintára, olyan zászló mellett kell sorakoznunk, mint a melyet legutóbb a Nagyváradi pincér-egylet bontott ki; helyzeti javítását célunk megvalósulásáért, csak így érhetjük el. Föl tehát t. kartársaim a munkára, és pedig oly rendben, oly értelemben, hogy a midőn küszöbön lesznek a pincér-egyletek tisztújító közgyűlései, olyan vezeteket válasszatok az egylet élére, akik az összpincérség érdekében és javáért tudnak és is akarnak is komoly munkát végezni. Az első kötelesség egyébként az, hogy a Nagyváradi pincér-egylet-hez hasonló új alapszabályok készüljenek, amelyek alapján — és csakis ezen ily alapon — nemcsak állandó és biztos megélhetést, hanem

a pincérségnek egy szebb és jobb jövőjét is biztosítjuk. — Nagyvárad, 1907. november hó.

Mágel Gyula

Vizet az öregnek!

— Irt: Karvay Gábor. —

Szervusz Gyurka von Ihász! Hat csak megint találkoznak. Teszerencsétlen cimborá! A másik gondolatának lerakód helyén, a melyen a te becses neved diszleg firmának, okosabb tárgy hiányában — vezércikked holoimok azt kérdezed: „Mi is történt?” Azután a második sorban — borzasztó és rettenetes — azt ordítod a Dohány-utca táján: „Egy bünös szövetkezés iparunk ellen”. Tehát megfogtál egy bünös szövetkezetet, vagy az fogott meg téged! Gyurka fiam, érdekessé kezdés lenni.

Hogy mi is történt? azt kérde. Arra én fogok felelni. Tudod mi történt? Az, hogy téged *bolondnak* tartanak. Én, a te cimborád, nemazonosított magamat azokkal, kik így vélekednek rólad, de a mi iparunkban ez a meggyőződés kapott lábra. Hiába, Gyurka fiam, többször mondtam már neked (előszóval is), hogy háladatlan a világ, de különösen a Dohány-utca. Most már tudod, hogy mi történt. Tehát nem kell kiváncsinak lenned. De ha többet is akarsz tudni — ám legyen. Tudd meg, hogy nekem rendkívüli örömet szerez azzal, hogy ilyen bolondriákra időköltta teszed az én vizkúrám, amelyet rajtad végezték. Mert a te bajodat csak a viz gyógyíthatja, tehát Gyurkám! Vizet az öregnek.

No most jön a «bünös szövetkezés». Brrr! Borsózdik a hátam! Gyurka fiam! te tudod, mi a bün és mi a bünös szövetkezés. De azt nem tudod, hogy bunt követ el a *tisztesség* ellen az olyan fráter, ki másokat hazugságokkal és rágalommal illet, csak azért, mert futyulni rá, ignorálják és észre sem veszik. Jéggyárat, szikvizgyárat és sörgyárat említsz és ezek gyárak alapítására vállalkozott feriatkát bünös szövetkezéssel jelzed. Hat annyira sülyedtél már Gyurka, annyira romlottál, hogy becsületes embereket, kiknek nincs annyi vagyonuk, mint neked és Gundel Jánosnak, azért vádolsz, mert a vendéglős-iparosok javára, érted, te mamlasz, *ezeknek az iparosoknak a javára* — és nem a tiedre — ilyen gyárakat akartak alapítani.

Gyurka fiam! A dolognak ilyen való megítéléséhez két dolog kell és pedig először: megbocsáthatlan butaság, és másodsor: ilyen vastag pófábör. A kettő közül melyiket, vagy esetleg mind a kettőt együtt öhajtod magadra és jellemzésedre vonatkoztatni — azt teljesen rád bízom.

Mondd te - szakérdekeket képviselő

vígé, mért örülsz te annak, hogy a vasuti vendéglősök szervezkedése az első alkalommal nem sikerült? Ebből is van hasznod? Te kopott lelkű moralizáló! Nem kellene inkább szálnakoznod afölött, hogy ez a szervezkedés nem jött létre? Hiszen a vasuti vendéglősök saját jölgfogott érdekük megvédésére akarnak szervezkedni, s hogy ez a szándékuk az első kísérletnél nem sikerült, azon gunyolódsz és röhögsz, mint az igazi sátán. Ahelyett, hogy buzdítanád őket, azt mondanád, hogy ne csüggedjenek, ha még nem sikerült a szervezetüket megalkotni, hanem fogjanak hozzá újból, annyiszor, a hányzór szükségés, de csinálják meg. Ahelyett, hogy ezt tennéd, kárörvendve gunyolod őket és igyekszel őket neveltségű tenni, őket, a te kenyéradódat, Gyurka fiam! Van tisztesség és becületés?! Szólj!

Aztán abban a »szerkesztői üzenetben«, abban a te külön nyavalyádban, mit fenyegetsz te engem? Azt hiszed én félek a te »leleplezésed«-től. Akire te gondolsz, annak te hálával tartozol, mert még most is abból élsz, ami ő neked szerzett. Majd megantitlak én téged keztyűbe dudálni és be fogom mutatni, hogy mi módon sározta be Gundel Jánost és másokat, akiket ma imádsz. Várjál csak te fenegyerek, majd elszóom a levesedet, csak ne ferj el a börtönből, aminek kiserzésére egyelőre feléd tartom a kedvenc jelzésedet: Vizet az öregnek!

ÜZLETI HIREINK.

Figyelmeztetés. Azon t. előfizetőink kik a »Fogadó«-t a megjelenés utáni rendes időben meg nem kapják, sziveskedjenek a kiadóhivatalt egy levelező-lapon értesíteni. ¶

Németh Kálmán fogadója. Hódmezővásárhelyen a nem régen épült Szarvas fogadót Németh Kálmán, az ottani Nemzeti fogadónak volt jó hírnevű gazdája bérelte ki. Németh szaktársunk ezen üzletét egész ujonnan és fényesen berendezve január elején fogja megnyitani.

Vendéglő átvétel. Bpsten az Irányi utca 20. sz. alatti Cseh-féle vendéglőt megvette Fliegensch Mihály ismert szakember átvette. Fliegensch szaktársunk üzletét tisztá, jó borairal és kitünő konyhájával már is föllendítette.

Ungváron a Korona fogadót Ligeti (Lefkovic) Hermann volt kassai vendéglős szaktársunk megvette. A régi jöhrnevű üzletet új gazdája egész ujonnan fogja berendezni.

Győrött, mint lapzártakor értesülünk, Bereck Lajos ismert fogadós szaktársunk megvette a Fehérbajó szállodát. Az új tulajdonos a napokban veszi át az üzletet.

Kleinhackel vendéglője. Bpsten a központi vásárcsarnoknak hosszú időn át volt derék gazdája, Kleinhackel János megvette a Boráros-tér 1 sz. alatti Putnoki-féle vendéglőt, amelyet kibővíte és hő elsején nyitott meg. Kleinhackel szaktársunk üzlete menetét jó konyhája és tisztá borai biztosítják.

Boda Mihály fogadója. Lelle-fürdőnek népszerű fogadósa, Boda Mihály barátunk megvette a faluzseméi nagyvendéglőt, Jákóy Pongrácz szaktársunk volt jönevű üzletét. A két jó fogadó derék gszdját ez újabb vállalkozása alkalmából szívesen gratuláljuk!

Hauer Bertalan kávéháza. A debreceni »Angol királynó« népszerű fogadósa, Hauer Bertalan, az ottani Európa épületben egy a fővárosi nagy kávéházak színvonalán álló modern kávéházat rendezett be. Hauer szaktársunk, ez új üzletét a mult vasárnap nyitotta meg ünnepélyesen.

Budapesten Ertely József, ismert vendéglős átvette a IX., Mester-utca 54 szám alatt lévő vendéglőt melynek ünnepélyes megnyitását a mult hő végével eszközölte.

Tordán a fútcán egy ujonnan épült emeletes házban Jakabffy Árpád, az ottani Vigadónak ismert bérője új fogadót létesített, melynek éttermét, sörcsarnokát és vendég szobáit modern berendezéssel látta el. Az ünnepélyes megnyitás a napokban fog megtörténni.

Matits Sándor ismert fővárosi vendéglős és hő elejével átvette az Izabella tér 5 sz. alatt lévő vendéglőt. Matits szaktársunk üzlete menetét jó itala és konyhája biztosítja.

Kávéház átvétel. Bpsten a Rákóczi uton lévő Adria kávéházat Neumann Károly előnyösen ösmert fővárosi főpincér szaktársunk Schwartz Béla ugyancsak ismertfőpincértársaságában megvette. A két kiváló kávé gazda ismerete és szakutadása biztosítani fogja az üzlet jó menetét. Kivánunk sok szerencsét.

Pécsett, a Hét fejedelem szállodát, a Dollinger András-féle üzletet, Csillag József ottani és volt kiállitási vendéglős megvette. Csillag szaktársunk a régi jó hírvű üzletet és hő elejével vette át saját kezelésébe.

Fogadó átvétel. Csornán, a Meisberger-féle szállodát Krausz Vilmos megvette. Az új gazda ez alkalommal ujan rendezteté és alakította üzletét.

Krizmanits Gusztáv, ismert fővárosi főpincér, a VII., Dobány-utca és Alsóerdősor-u. sarkán lévő jöhrnevű nagyvendéglőt a mai napon átvette. Új vendéglős szaktársunk jó konyha, de leginkább saját szüretelésű borairal kívánja üzlete jömenetét biztosítani. Kivánunk sok szerencsét!

Bártfán a várostulajdonát képező Hungária fogadót Nemeth Máttyás, a debreceni vasuti szálloda volt derék tulajdonosa megvette, s azt átalakítja és ujonnan berendezve november 15-én nyitja meg ünnepélyesen.

Kézdivásárhelyen, Prigitzner Antal, utóbb volt kolozsvári főpincér szaktársunk nem vendéglőt, hanem Kolláss János társaságában egy modern kávéházat rendezett be. A mai kor iziesében készült üzletet szaktársaink, Kossuth kávéház címen a napokban nyitják meg. Kivánunk sok szerencsét.

Új vendéglős. Máramaroszigeten a kedvelt nyári kirándulót képező malomkerti vendéglőt, Pilicsuk Ferenc, az Otthon kávéház volt főpincére, bérelte ki. Új vendéglős szaktársunk az üzletet csinosan rendezette be, és téli-nyári kirándulóvá alakította át. Vállalkozásához sok sikert kívánunk!

Máriaradnán a vasuti fogadót Lakatos Mihály, volt peccsai vendéglős szaktársunk, bérelte ki s azt saját kezelésébe a m. hő elejével vette át.

Horváth Lajos vendéglője. A szabadkai Uri kaszinónak huzamosabb időn üzletvezető-főpincére. Horváth Lajos szaktársunk, a Szabadka mellett Palics-fürdő nagy vendéglőjének bérletét elnyerte. Horváth szaktársunk a látogatott és népszerű fürdő nagyvendéglőjét ez alkalommal egész ujon rendezi be. Vállalkozásához sok szerencsét kívánunk.

Renováció. Szombathelyen, a keresztutca 6. szám alatt lévő »Jó pásztor« vendéglőt Gábel Ferenc szaktársunk egész ujon átalakítja és berendezve, újból és hő elejével nyitotta meg.

Farkas János, vendéglős szaktársadalmunk egyik régi derék tagja és volt szondi vendéglős, Zomborban megvette a Sertes-tér 15. sz. alatti vendéglőt. Farkas szaktársunk ez újabb üzletét és hő elejével vette át.

Resch Vencel vendéglősé című multikori közlésünk S. N. keszthelyi vendéglős szaktársunk a következőket írja. — Igaz, hogy Jaranics Arthur a zongora hangolást is kitanulta, de hogy kitanult pincér is, azt a velem együtt való bóránúdosásával bizonyíthatom. Strausz Miksa, tekintélyes keszthelyi fogadós annak idején szintén volt főpincére. — A Jaranics A. üzletvezetőll és kapcsolatban Rescht J. fürdő-bérőllről tett megjegyzések így természetesen maguktól igazították helyre.

Szupper József, volt nagykárolyi vendéglős Rákospalotán a Tavasz-utcaiban lévő Filiz-féle vendéglőt megvette a házzal együtt. Szupper szaktársunk üzletét ujonnan berendezve a jövő hő elején fogja ünnepélyesen megnyitani.

Várpalotán, a városház épülete mellett Lengyel J. egy új fogadót rendezett be, melyet egy csinos kávéházzal kapcsolatban a m. hő 15-én nyitott meg ünnepélyesen.

Lapath Béla, a debreceni Fehérlő fogadónak huzamosabb időn át volt

főpincére ugrott, a baromfi vásártéren levő (volt Kerekes) vendéglőt kibérelte s azt saját kezelésébe a m. hó folyamán vette át. Lapath szaktársunk jó konyhája és borai üzlete jövedelmét biztosítja. Kívánunk sok szerencsét!

Máramrosszigeten a Lyceum-utca 9. szám alatt levő Wider R.-féle jó hírnevű vendéglő vezetését **Szerencsics Károly** főpincér vette át, melyet általakítva s új berendezéssel ellátva e hó elején nyitott meg.

Szegeden a Gizella-tér és Zrinyi utcák sarkán **Engloner Béla** ismert szegedi főpincér és több volt vendéglő egy esinos és tágas kávéházat rendezett be, s azt Balaton címmel e hó elején nyitotta meg.

Déván a kaszinó nyilvános éttermét és kávéházát, **Danes Gyula**, az ottani központi fogadóban huzamosabb időn át volt és általában kedvelt főpincér vette ki melyet saját kezelésébe december 1-jén vesz át. Kívánunk sok szerencsét!

Bécsben, a déli és az államvasuti pályaudvar érkezési oldalának átellenében, **Wienering Rudolf** ésféj, **Wienering Rudolf** új szállodát nyitott. Az új fogadó megnyitása Park cimen október 10-én történt.

Szatmárnán az Erzsébet kávéházat **Weisz Ignác**, az Emke kávéházak volt főpincére bérelte ki. Új kávé szaktársunk üzletét a modern kor igényeinek megfelelően átalakítva november 1-én nyitotta meg.

Bukarestben **Papp Béla** honfitársunk «A kecskéhez» (La Capra) cimen, magyar vendéglőt rendezett be, a nagy számban kint lakó magyarok részére. **Papp szaktársunk** üzletét, nem csak ezek, hanem a Magyarországból érkezők is szeretettel keresik föl.

Helyváltozások. — **Debrecenben** az Angol Királyi fogadó fóp. állását **Veszerény Ernő** és az ugyanannal megnit Royal fogadó kávéházi fóp. állását **Ozanits János** foglalták át. A vasuti vendéglő III. o. étterme fóp. állását **Mándoky Mihály** foglalta el. — **Páspökoldányban** a vasuti vendéglő II. oszt. éttermében az éth. állásokat **Páffy Károly**, **Császár József**, **Palzinger Béla**, **Pázmándy Dénes** töltik be. — **Németh József** Pápan a Gaál söröle fóp. állását foglalta el. — **Páffy Gyula** Györgyösön a Bruckner szálloda fóp. állását töltötte be. **Kientz Jenő** Nagyváradon a Pannónia szállodában éth. állást foglalt. — **Kozma Sándor** az ungvári Korona fogadó szoba fóp. állását foglalta el. **Vörös Dezső** Orosházán a Közponi fogadóban foglalt állást. **Sátorfalja-újtelepen** a Vasuti vendéglő főpincéri állását előleptelen folytán **Rajcsány Mihály** foglalta el. A Magy. királyi fogadó fóp. állását **Szigethy József** vette át. — **Nagyváradban** a Magy. királyi fogadó fóp. állását **Fodor Károly** foglalta el. — **Nyiregyháza**n a Korona fogadó fóp. állását **Bleier Jenő** és u. ott a kávéházi fóp. állását **Ender Imre**, míg a szoba fóp. állását **Bandl Sándor** töltik be. — **Bátyban** a vasuti vendéglő fóp. állását **Simkovicz Béla** tölti be. — **Máramrosszigeten** a Korona fogadó szoba fóp. állását **Neumann Agoston** fog-

lalta el. — **Munkács**on a Csillag fogadó kávéházi fóp. állását **Szinger Jenő** e. u. ott a sörszarnok fóp. állását **Garay János**, míg a Magy. királyi fogadó fóp. állását **Berger Kálmán** foglalták el. **Beregszász**on a Royal fogadóban **Fehér Béla** fóp. mellett a szobán állást **Kalmár Dezső** és az éth. állást **Csonka János** foglalták el. **Szamosújvárt** a Korona fogadó étterme fóp. állását **Szelczy Mór** s. u. ott a kávéházi fóp. állást **Pródn János** tölti be, míg u. itt m. segédp. **Papp János** működik. **Szatmárnán** a Pannónia fogadó étterme fóp. állását **Márkus Samu** és u. ott a szoba fóp. állást **Ivancsics Lajos** foglalták el. A Hunzéria kávéház fóp. állását **Schönbeck Ignác** és a segédp. állást **Ascher Arthur** foglalták el. A vasuti vendéglőben **Balogh József** éth. állást foglalt. **Bornstein József** a Zöldfa szálló fóp. állását tölti be. **Németh Sándor** a kecskeméti Pálffyvári fogadó étterme fóp. állását foglalta el. **Bradány József** a temesvári vasuti vendéglő fóp. állását foglalta el. **Gross Dezső** a szabadtéri Pestráros kávéház fóp. állását tölti be.

Pályázati Hirdetmény.

A máv. kezelésében lévő brassóbaromszégi helyi érdekelv vasut r. t. Sepsiszentgyörgy állomásán lévő vendéglő 1908. évi március 1-től számlálódó 5 (öt) évre bérebe adatik. A szabályszerint bélyezett és kellő bizonyítványokkal felszerelt ajánlatot „Ajánlat a sepsiszentgyörgyi állomás vendéglő bérletére” címmel a kolozsvári üzletvezetőszékhelyre általános osztályához 1907. december 10-én déli 12 óráig nyújtandók. Bérletmérték 500 korona. Feltehető az alulirt üzletvezetőszékhelyre, az ott. tartózkodó meg. Kolozsvár, 1907. október 30-án.

Az üzletvezetőség.

NYILT-TÉR*)

Tek. Singer Antal és fia uraknak Szeged.

A nekem Önök által felkötött 2 mahagóni tekeasztal, egy külszínre, mint minőségere nézve kitűnő. Fogadják a legbiztosabb közönetemet s biztosítom, hogy egekkel minden ösmerősömnek ajánlani fogom. Tisztelek. — Nyiregyháza 1907. **Roth Sámuel** kávé.

Taklentes Herceg Szatmár vasuti vendéglős urak, Csáktólya. Tisztelet Urak! A borszörgegitűnőben bevált, éppen ezért meg is tartjuk, mondatom nagyon elém, praktikus, de azért egyszerű szerkezet, ki van zárva, hogy valamikor rosszul működjék. Foltétlenül mindig kristálytisztán szür; az érte járó összeget ezennel küldjük. Sziveskedjék megírni meg, hogy a rum- és pálinkafelék szerte bor alján, virágján keresztül szürendőnk mert mi azon szürkűt és az eredmény jó volt. Tisztelettel Somorja, 1907. X/15. „Somorja és vidéke fogyasztási és értékesítő szövetkezet” **Irányi Jenő** s. k., igazgató.

Intelligens képzett pincér

ki jelenleg is nagy külföldi üzletben van alkalmazásban s üzletvezetői vagy szoba-főpincéri állást kíván elvenni s ezért ez utón fordul a t. szállodás és vendéglős urakhoz a szives megkereséseket a „Fogadó” kiadóhivatalába kéri intézni.

Üzletvezetőnek

szálloda, vendéglő vagy kávéháza ajánlkozik és uton egy teljesen gyakorolt szakember. Címe a kiadóhivatalban megutatható.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. S. I.-háza. Az első két kérdésre a válaszuk: igen, a harmadikra: nem. Lejelenleg és dugatszolni. A peesételek, ha csak az eltekelt idővért nem akarja jenni, elmaradhat. Ü-

H. S. Ujvidék. A hort mindenek előtt fejtsse le meszevivel jól kimosott hordóba, azután derítse és két hét mulva ismét tiszta hordóba fejtsse át.

D. J. Euer. Sorait lapzártakor vettük. Úgyvélő közlekedni megemléskünk. — **H. V. Berlin.** Kért intézkedéseink eleget tettünk. — Alm kiadványt küldtünk. — Közlemények közlekedni számmal jönnek — térszűke miatt. Üv. — **N. igazató H. fűrdő.** A tudósítási ügyeknek eleget tettünk — pontosan. Ugrancsak a pontos értesítésről szives köszönetünk T. H. ízelt címre elment: levél meg. Üdvözöljük. — **M. S. Ungvár.** Soraira kielégítő válasz ment. Üv! — **B. J. Miskolc.** A napokban küldött szives hírvételek átvettük és hasonlóval íly nyuatjuk. Hozzá atalkojuk a — a kómet is. Tehát — szives üv!

ÜZLETEK VÉTELE ÉS ELADÁSA.

Az ezen voratban kövölt hirdetések (árlások) kizárólag lapunk kiadóhivatalában vannak összekötöttesben s azokról felvilágosítást csakon komoly érdeklődő feltekn nyújthat.

Az üzletek iránt érdeklődőket csakon válaszbelvőg elemőben értesít a kiadóhivatal.

Éttermek, sörszarnok nagyforgalmu vidéki városban (megyeli székhelyen) — visszavonulással — eladó. Vételár 5000 ft.

Élőnk forgalmu nagy községnek egyetlen szállodája, jömenettel, jutányosan átadó.

Fogadós, vendéglős, koszmáros és kávévs urak!

Nagy megtakarítást érnek el, ha az üzleti és lakáshelyiségek tisztításánál az ismert

BERGER ADOLF

padlóbereszítési vállalatát veszik igénybe. Elvállal. Padló pormentesítést dustlessalajjal, továbbá bereszítésvisszajáró és lakktéffel a legolcsóbb áron. — Budapest, VIII., Nap-utca 9. —

Üzletvezetői

vagy filóriú állást keres e téren teljesen képzett szakember, ki a könyvvitelt és a magyar-német nyelvet irásban és szóban perfitül tudja. Cím a „Fogadó” kiadóhivatalában.

1-3

Szálloda

nagy kereskedelmi és nagy forgalmu városban, 8 vendégoszobával, vendéglővel és igen jó meneti éjjeli kávéházzal, berendezéssel együtt, betegség miatt, eladó. A szerződés 10 évre szól. **Házber:** 2800 korona. **Vételár:** 28000 korona. Tájékozást nyújt a „Fogadó” kiadóhivatala. —

1-3.

Eladó üzlet.

Nagyszalontán 32 év óta feunálóg (10 éve unjann épült)

szálloda és vendéglő

amely igen jó forgalmu és 6 utcaköz szűk. 12.000 koronánál örök árban (4000 korona teherrel) eladó

Bővebb felvilágosítást nyújt **Szebalj János** vendéglős, Makó (Csanád megye).